

Z A K O N

O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O JAVNOM BELEŽNIŠTVU

Član 1.

U Zakonu o javnom beležništvu („Službeni glasnik RS”, br. 31/11, 85/12, 19/13, 55/14 - dr. zakon, 93/14 - dr. zakon, 121/14, 6/15, 106/15 i 94/24), član 110. menja se i glasi:

„Član 110.

Javnobeležničke zapise, javnobeležničke zapisnike i solemnizovane isprave javni beležnik, odnosno Komora, dužni su da čuvaju i postupaju sa njima u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.

Javnobeležničke isprave iz stava 1. ovog člana čuvaju se trajno u obliku u kojem su nastale.

Javnobeležničke isprave iz stava 1. ovog člana, iz tekuće kalendarske godine, čuvaju se kod javnog beležnika do isteka naredne kalendarske godine, nakon čega se predaju na dalje čuvanje Komori koja ih čuva do predaje nadležnom arhivu.

Prepise javnobeležničkih overa i javnobeležničke potvrde javni beležnik dužan je da čuva tri godine.

Prepise overa prevoda javni beležnik koji ima svojstvo sudskog prevodioca dužan je da čuva u skladu sa propisom kojim se uređuje postupanje sudskih prevodilaca.

Način čuvanja i postupak primopredaje javnobeležničkih isprava bliže se uređuju Javnobeležničkim poslovníkom, u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.”.

Član 2.

Posle člana 110. dodaju se naziv člana i član 110a koji glase:

„Centralna arhiva javnobeležničkih isprava

Član 110a

Radi obezbeđivanja jedinstvenog i sigurnog čuvanja javnobeležničkih isprava u papirnom obliku, Komora uspostavlja i održava Centralnu arhivu javnobeležničkih isprava (u daljem tekstu: Centralna arhiva).

Komora je dužna da obezbedi arhivski prostor koji ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje arhivska građa, propisima kojima se uređuje zaštita dokumentarnog materijala i Javnobeležničkim poslovníkom.

U Centralnoj arhivi arhivska građa svakog javnog beležnika čuva se odvojeno, kao posebna arhivska celina, uz obezbeđenu identifikaciju, evidentiranje i mogućnost nesmetanog pristupa.

Komora je dužna da obezbedi organizacione, kadrovske i tehničke mere zaštite javnobeležničkih isprava, a naročito mere kojima se obezbeđuju:

1) očuvanje autentičnosti, verodostojnosti, celovitosti i upotrebljivosti javnobeležničkih isprava;

2) zaštita od gubitka, uništenja, oštećenja ili neovlašćenog pristupa;

- 3) fizička, tehnička i informaciona bezbednost arhivske građe;
- 4) evidentiranje svakog prijema, pristupa, izdavanja, vraćanja i drugog rukovanja javnobeležničkim ispravama;
- 5) zaštita arhivske građe u vanrednim situacijama.

Lica koja za Komoru obavljaju poslove arhiviranja, čuvanja ili rukovanja javnobeležničkim ispravama dužna su da čuvaju kao službenu tajnu sve podatke do kojih dođu u vršenju tih poslova, pod istim uslovima i u istom obimu kao i javni beležnik u skladu sa ovim zakonom.

Javni beležnik ima pravo pristupa javnobeležničkim ispravama koje je predao Centralnoj arhivi, kao i pravo da zahteva njihovo privremeno izdavanje radi vršenja javnobeležničke delatnosti.

U slučaju prestanka obavljanja javnobeležničke delatnosti, javnobeležničke isprave koje se nalaze u Centralnoj arhivi ostaju na čuvanju kod Komore, koja obezbeđuje njihovu dostupnost licu koje je ovlašćeno da preuzme javnobeležničku kancelariju ili da postupa po nedovršenim predmetima.

Način organizovanja i rada, uslovi arhivskog prostora, vođenje evidencija, mere zaštite, način pristupa, izdavanja i vraćanja javnobeležničkih isprava, kao i druga pitanja od značaja za rad Centralne arhive, bliže se uređuju Javnobeležničkim poslovníkom, u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.”.

Član 3.

Javnobeležnički poslovnik uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Centralna arhiva uspostaviće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Centralna arhiva preuzeće od javnih beležnika, u roku od godinu dana od dana njenog uspostavljanja, javnobeležničke isprave koje po odredbama ovog zakona treba da budu predate Centralnoj arhivi.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmeni i dopuni Zakona o javnom beležništvu sadržan je u odredbi člana 97. tačka 17) Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 98/06 i 16/22), daljem tekstu: Ustav, koji propisuje da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje između ostalog, druge odnose od interesa za Republiku Srbiju u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona proizlaze iz potrebe da se preciznije urede način i rokovi čuvanja javnobeležničkih isprava, njihova primopredaja, kao i organizacija i rad Centralnog arhiva javnobeležničkih isprava.

Važećim Zakonom o javnom beležništvu uređeni su rokovi čuvanja pojedinih vrsta javnobeležničkih isprava, ali nisu uređeni organizacija centralizovanog čuvanja tih isprava, način njihove primopredaje, niti prava i obaveze Javnobeležničke komore u vezi sa njihovim čuvanjem. Istovremeno, u dosadašnjoj primeni zakona pokazala se potreba za uspostavljanjem jedinstvenog sistema čuvanja javnobeležničkih isprava, koji će obezbediti viši stepen njihove zaštite, efikasnije upravljanje arhivskom građom i rasterećenje javnobeležničkih kancelarija od dugotrajnog čuvanja velikog obima arhivskog materijala.

Predloženim zakonom uspostavlja se pravni osnov za obrazovanje Centralne arhive javnobeležničkih isprava, uređuju se nadležnosti Javnobeležničke komore u pogledu njenog uspostavljanja i rada, preciziraju se način i rokovi čuvanja javnobeležničkih isprava, postupak njihove primopredaje, kao i prava javnih beležnika na pristup ispravama koje su predate Centralnoj arhivi. Istovremeno se propisuju mere zaštite kojima se obezbeđuju autentičnost, verodostojnost, celovitost, upotrebljivost i dostupnost javnobeležničkih isprava.

Predložena rešenja doprinose uspostavljanju jedinstvenog i sigurnog sistema čuvanja javnobeležničkih isprava, većoj pravnoj sigurnosti i doslednijoj primeni propisa kojima se uređuju arhivska građa i dokumentarni materijal.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menja se član 110. Zakona o javnom beležništvu radi preciznijeg uređivanja načina i rokova čuvanja javnobeležničkih isprava, kao i raspodele nadležnosti javnog beležnika i Javnobeležničke komore u pogledu njihovog čuvanja.

Zadržavaju se postojeća rešenja koja se odnose na vrste javnobeležničkih isprava koje se trajno čuvaju, kao i rokove čuvanja prepisa javnobeležničkih overa, javnobeležničkih potvrda i prepisa overa prevoda.

U odnosu na važeće zakonsko rešenje, propisuje se da javnobeležničke zapise, javnobeležničke zapisnike i solemnizovane isprave, nakon perioda u kome se čuvaju kod javnog beležnika, preuzima Javnobeležnička komora, radi njihovog čuvanja do isteka zakonom propisanog roka, nakon čega ih predaje nadležnom arhivu u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.

Istovremeno se precizira period u kome se isprave čuvaju kod javnog beležnika pre njihove predaje Javnobeležničkoj komori, kao i propisuje da se način čuvanja i postupak primopredaje javnobeležničkih isprava bliže urede Javnobeležničkim poslovníkom. Predloženim rešenjem obezbeđuje se kontinuitet

čuvanja javnobeležničkih isprava, jasno razgraničenje nadležnosti javnog beležnika i Javnobeležničke komore i jedinstveno postupanje u praksi.

Članom 2. Predloga zakona dodaje se novi član 110a kojim se uređuje uspostavljanje, organizacija i rad Centralne arhive javnobeležničkih isprava.

Predviđeno je da Centralnu arhivu uspostavlja i održava Javnobeležnička komora, radi obezbeđivanja jedinstvenog, sigurnog i organizovanog čuvanja javnobeležničkih isprava u papirnom obliku. Centralizovano čuvanje javnobeležničkih isprava doprinosi njihovoj boljoj zaštiti, jednoobraznom postupanju i efikasnijem upravljanju arhivskom građom.

Propisuje se obaveza Javnobeležničke komore da obezbedi arhivski prostor koji ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje arhivska građa i dokumentarni materijal, kao i da obezbedi organizacione, kadrovske i tehničke mere neophodne za očuvanje autentičnosti, integriteta, celovitosti i bezbednosti javnobeležničkih isprava. Posebno se propisuje vođenje evidencija o svakom prijemu, pristupu, izdavanju, vraćanju i drugom rukovanju ispravama.

Radi zaštite poverljivosti podataka, propisuje se obaveza lica koja za Javnobeležničku komoru obavljaju poslove arhiviranja, čuvanja ili rukovanja javnobeležničkim ispravama da čuvaju kao službenu tajnu sve podatke pod istim uslovima i u istom obimu kao i javni beležnici.

Istovremeno se uređuje pravo javnog beležnika na pristup ispravama koje je predao Centralnoj arhivi, kao i pravo da zahteva njihovo privremeno izdavanje kada je to potrebno radi obavljanja javnobeležničke delatnosti, čime se obezbeđuje nesmetano funkcionisanje javnobeležničke službe.

Takođe se propisuje postupanje sa javnobeležničkim ispravama u slučaju prestanka obavljanja javnobeležničke delatnosti, kako bi se obezbedio kontinuitet njihovog čuvanja i dostupnost licu koje preuzima javnobeležničku kancelariju ili postupa po nedovršenim predmetima.

Na kraju, propisuje se da se organizacija i rad Centralne arhive, uslovi arhivskog prostora, vođenje evidencija, mere zaštite, način pristupa, izdavanja i vraćanja javnobeležničkih isprava, kao i druga pitanja od značaja za rad Centralne arhive, bliže uredi Javnobeležničkim poslovníkom, čime se omogućava da se tehnička i organizaciona pitanja uredi fleksibilnije, bez potrebe za čestim izmenama zakona.

Članom 3. Predloga zakona propisuje se rok u kome je potrebno uskladiti Javnobeležnički poslovnik sa rešenjima sadržanim u ovom zakonu, rok za uspostavljanje Centralne arhive, kao i rok u kome će Centralna arhiva preuzeti javnobeležničke isprave koje, u skladu sa ovim zakonom, treba da budu predate na čuvanje Javnobeležničkoj komori. Prelaznim rešenjima obezbeđuje se postepeno uspostavljanje novog sistema čuvanja javnobeležničkih isprava i nesmetan prelazak sa dosadašnjeg načina čuvanja na rešenje utvrđeno ovim zakonom. Propisani rokovi utvrđeni su tako da se Javnobeležničkoj komori ostavi dovoljno vremena za obezbeđivanje prostornih, organizacionih i tehničkih uslova neophodnih za uspostavljanje i početak rada Centralne arhive.

Članom 4. Predloga zakona propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREĐABA ZAKONA O JAVNOM BELEŽNIŠTU KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Dužnost čuvanja određenih vrsta javnobeležničkih isprava

Član 110.

~~Javnobeležničke zapise, javnobeležničke zapisnike i solemnizovane isprave javni beležnik je dužan da čuva 20 godina, a potom da preda nadležnom organu u skladu sa propisima o arhivskoj građi.~~

~~Javnobeležničke isprave iz stava 1. ovog člana u elektronskom obliku čuvaju se trajno.~~

~~Prepise javnobeležničkih overa i javnobeležničke potvrde, javni beležnik je dužan da čuva tri godine.~~

~~Prepise overa prevoda javni beležnik koji ima svojstvo sudskog prevodioca dužan je da čuva u skladu sa propisom koji uređuje postupanje sudskih prevodilaca.~~

Član 110.

JAVNOBELEŽNIČKE ZAPISE, JAVNOBELEŽNIČKE ZAPISNIKE I SOLEMNIZOVANE ISPRAVE JAVNI BELEŽNIK, ODNOSNO KOMORA, DUŽNI SU DA ČUVAJU I POSTUPAJU SA NJIMA U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ARHIVSKA GRAĐA.

JAVNOBELEŽNIČKE ISPRAVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ČUVAJU SE TRAJNO U OBLIKU U KOJEM SU NASTALE.

JAVNOBELEŽNIČKE ISPRAVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, IZ TEKUĆE KALENDARSKJE GODINE, ČUVAJU SE KOD JAVNOG BELEŽNIKA DO ISTEKA NAREDNE KALENDARSKJE GODINE, NAKON ČEGA SE PREDAJU NA DALJE ČUVANJE KOMORI KOJA IH ČUVA DO PREDAJE NADLEŽNOM ARHIVU.

PREPISE JAVNOBELEŽNIČKIH OVERA I JAVNOBELEŽNIČKE POTVRDE JAVNI BELEŽNIK DUŽAN JE DA ČUVA TRI GODINE.

PREPISE OVERA PREVODA JAVNI BELEŽNIK KOJI IMA SVOJSTVO SUDSKOG PREVODIOCA DUŽAN JE DA ČUVA U SKLADU SA PROPISOM KOJIM SE UREĐUJE POSTUPANJE SUDSKIH PREVODILACA.

NAČIN ČUVANJA I POSTUPAK PRIMOPREDAJE JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA BLIŽE SE UREĐUJU JAVNOBELEŽNIČKIM POSLOVNIKOM, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ARHIVSKA GRAĐA.

CENTRALNA ARHIVA JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA

ČLAN 110A

RADI OBEZBEĐIVANJA JEDINSTVENOG I SIGURNOG ČUVANJA JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA U PAPIRNOM OBLIKU, KOMORA USPOSTAVLJA I ODRŽAVA CENTRALNU ARHIVU JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA (U DALJEM TEKSTU: CENTRALNA ARHIVA).

KOMORA JE DUŽNA DA OBEZBEDI ARHIVSKI PROSTOR KOJI ISPUNJAVA USLOVE PROPISANE ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ARHIVSKA GRAĐA, PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZAŠTITA DOKUMENTARNOG MATERIJALA I JAVNOBELEŽNIČKIM POSLOVNIKOM.

U CENTRALNOJ ARHIVI ARHIVSKA GRAĐA SVAKOG JAVNOG BELEŽNIKA ČUVA SE ODVOJENO, KAO POSEBNA ARHIVSKA CELINA, UZ OBEZBEĐENU IDENTIFIKACIJU, EVIDENTIRANJE I MOGUĆNOST NESMETANOG PRISTUPA.

KOMORA JE DUŽNA DA OBEZBEDI ORGANIZACIONE, KADROVSKE I TEHNIČKE MERE ZAŠTITE JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA, A NAROČITO MERE KOJIMA SE OBEZBEĐUJU:

1) OČUVANJE AUTENTIČNOSTI, VERODOSTOJNOSTI, CELOVITOSTI I UPOTREBLJIVOSTI JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA;

2) ZAŠTITA OD GUBITKA, UNIŠTENJA, OŠTEĆENJA ILI NEOVLAŠĆENOG PRISTUPA;

3) FIZIČKA, TEHNIČKA I INFORMACIONA BEZBEDNOST ARHIVSKE GRAĐE;

4) EVIDENTIRANJE SVAKOG PRIJEMA, PRISTUPA, IZDAVANJA, VRAĆANJA I DRUGOG RUKOVANJA JAVNOBELEŽNIČKIM ISPRAVAMA;

5) ZAŠTITA ARHIVSKE GRAĐE U VANREDNIM SITUACIJAMA.

LICA KOJA ZA KOMORU OBAVLJAJU POSLOVE ARHIVIRANJA, ČUVANJA ILI RUKOVANJA JAVNOBELEŽNIČKIM ISPRAVAMA DUŽNA SU DA ČUVAJU KAO SLUŽBENU TAJNU SVE PODATKE DO KOJIH DOĐU U VRŠENJU TIH POSLOVA, POD ISTIM USLOVIMA I U ISTOM OBIMU KAO I JAVNI BELEŽNIK U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

JAVNI BELEŽNIK IMA PRAVO PRISTUPA JAVNOBELEŽNIČKIM ISPRAVAMA KOJE JE PREDAO CENTRALNOJ ARHIVI, KAO I PRAVO DA ZAHTEVA NJIHOVO PRIVREMENO IZDAVANJE RADI VRŠENJA JAVNOBELEŽNIČKE DELATNOSTI.

U SLUČAJU PRESTANKA OBAVLJANJA JAVNOBELEŽNIČKE DELATNOSTI, JAVNOBELEŽNIČKE ISPRAVE KOJE SE NALAZE U CENTRALNOJ ARHIVI OSTAJU NA ČUVANJU KOD KOMORE, KOJA OBEZBEĐUJE NJIHOVU DOSTUPNOST LICU KOJE JE OVLAŠĆENO DA PREUZME JAVNOBELEŽNIČKU KANCELARIJU ILI DA POSTUPA PO NEDOVRŠENIM PREDMETIMA.

NAČIN ORGANIZOVANJA I RADA, USLOVI ARHIVSKOG PROSTORA, VOĐENJE EVIDENCIJA, MERE ZAŠTITE, NAČIN PRISTUPA, IZDAVANJA I VRAĆANJA JAVNOBELEŽNIČKIH ISPRAVA, KAO I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA RAD CENTRALNE ARHIVE, BLIŽE SE UREĐUJU JAVNOBELEŽNIČKIM POSLOVNIKOM, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ARHIVSKA GRAĐA.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o javnom beležništvu

Draft Law on Amendments to the Law on Public Notaries

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum),:

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – PRAVOSUĐE, SLOBODE I BEZBEDNOST, u okviru kojeg je član 80 - Jačanje institucija i vladavine prava

- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Odredbama Sporazuma nije dat poseban rok za usklađivanje, već se usklađivanje vrši u skladu sa opštim rokom u skladu sa članom 72. Sporazuma.

- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

U potpunosti ispunjava.

- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/-

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije

sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

- Ne postoje propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

- Ne